

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ
ΑΛΛΑΓΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΓΙΑ ΕΡΓΑ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Αθήνα, 16 Δεκεμβρίου 2010
Αρ. Πρωτ.: Υ.Α.Π.Ε./Φ1/οικ.26928

Ταχ. Δ/νση : Μεσογείων 119
Ταχ. Κώδικας : 101 92 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες : Α. Οικονόμου
Τηλ. : 210 6965454
fax : 210 6965948
e-mail : Oikonomou@eka.ypeka

ΠΡΟΣ: Όπως πίνακας αποδεκτών

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΘΕΜΑ: Εφαρμογή των διατάξεων του ν.3851/2010 σχετικών με την εξέταση αιτημάτων για την εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. σε γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας, συμπεριλαμβανομένης της κατηγορίας των επαγγελματιών αγροτών

Με το άρθρο 56 του ν.2637/1998¹, όπως αυτό ισχύει μετά την ψήφιση του πρόσφατου νόμου 3851/2010, άρθρο 9, παρ. 7, παρέχεται η **δυνατότητα εγκατάστασης σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές (Α.Π.Ε.) σε αγροτεμάχια που ανήκουν σε περιοχές που χαρακτηρίζονται ως Γεωργική Γη Υψηλής Παραγωγικότητας (Γ.Γ.Υ.Π.)**, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του ίδιου άρθρου.

Ειδικά **στην περίπτωση εγκατάστασης φωτοβολταϊκών (Φ/Β) σταθμών σε Γ.Γ.Υ.Π.**, η σχετική αδειοδότηση για τη χωροθέτησή τους χορηγείται αν οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί για τους οποίους έχουν ήδη εκδοθεί άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή, σε περίπτωση απαλλαγής δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, καλύπτουν **εδαφικές εκτάσεις που δεν υπερβαίνουν το 1% του συνόλου των καλλιεργούμενων εκτάσεων του συγκεκριμένου νομού.**

¹ Το άρθρο 56 του ν.2637/1998 «Σύσταση Οργανισμού Πιστοποίησης Λογαριασμών, Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, Οργανισμού Πιστοποίησης και Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων, Γενικών Διευθύνσεων και θέσεων προσωπικού στο Υπουργείο Γεωργίας και «Εταιρείας Αξιοποίησης Αγροτικής Γης» Α.Ε. και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 200) αντικαταστάθηκε από το άρθρο 24 παρ. 37 του ν.2945/2001 «Εθνικό Σύστημα Προστασίας της Αγροτικής Δραστηριότητας και άλλες ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Γεωργίας» (ΦΕΚ Α' 223) και στη συνέχεια με το άρθρο 9 παρ. 7 του ν.3851/2010 «Επιτάχυνση της ανάπτυξης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και άλλες διατάξεις σε θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής» (ΦΕΚ Α' 85)

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 6β του ν.3851/2010 («*Μεταβατικές διατάξεις*»), τα **νέα αιτήματα που υποβλήθηκαν από επαγγελματίες αγρότες**, ισχύος έως 100kW σε εκτάσεις ιδιοκτησίας τους, **μέχρι τις 11.10.2010²**, **εξετάζονται κατά προτεραιότητα** σε σχέση με τα υπόλοιπα νέα αιτήματα, δηλαδή αιτήματα προς την Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) για χορήγηση άδειας παραγωγής ή αιτήματα σύνδεσης προς τον αρμόδιο Διαχειριστή προκειμένου για σταθμούς που απαλλάσσονται της υποχρέωσης λήψης άδειας παραγωγής, που δεν είχαν υποβληθεί στη Ρ.Α.Ε. (ή τον αρμόδιο Διαχειριστή) έως την ημερομηνία δημοσίευσης του ν.3851/2010 (4.6.2010). Η προτεραιότητα αυτή εξασφαλίζεται με την προσκόμιση από τον αιτούντα σε κάθε στάδιο, πλέον των υπολοίπων δικαιολογητικών, βεβαίωσης της επαγγελματικής ιδιότητας του αγρότη, που εκδίδεται από τον Οργανισμό Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.) σύμφωνα με τη διαδικασία και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που προβλέπονται στην υπ' αριθμ. 249448/23.6.2010 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «*Διαδικασίες ορισμού των επαγγελματιών αγροτών για την υποβολή αιτήσεων για επενδύσεις στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.)*» (ΦΕΚ Β' 1049).

Τονίζεται ότι, σε εφαρμογή του ν.3852/2010 «*Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης*» (ΦΕΚ Α' 87) (ισχύς από 1.1.2011) οι αρμοδιότητες των Υπηρεσιών των οικείων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων μεταβιβάζονται σε αρμόδιες υπηρεσίες των αντίστοιχων Υπουργείων και των Περιφερειακών τους Υπηρεσιών, όπως αυτές θα οριστούν σχετικά.

Με την παρούσα εγκύκλιο παρέχονται διευκρινίσεις σχετικά με τη διαχείριση και εξυπηρέτηση αιτημάτων για την εγκατάσταση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. σε Γ.Γ.Υ.Π. από τις αρμόδιες Υπηρεσίες. Για τη διευκόλυνση της ανάγνωσης και την παρακολούθηση της χρονικής αλληλουχίας των επιμέρους σταδίων ακολουθεί σχετικό σχεδιάγραμμα.

A. Χαρακτηρισμός γεωργικής γης

Διευκρινίζεται ότι, σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος έχει ήδη στην κατοχή του βεβαίωση χαρακτηρισμού της γης, και εφόσον έχει συνταχθεί κατά τη νόμιμη διαδικασία που προβλέπεται στο με αριθμ. πρωτ. 242452/22.12.2009 έγγραφο της Γενικής Δ/νσης Γεωργικών Εφαρμογών και Έρευνας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, το στάδιο αυτό παραλείπεται.

Ο ενδιαφερόμενος υποβάλει **στην οικεία Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης**:

1. **Αίτημα για χαρακτηρισμό της γης**, στην οποία θα εγκατασταθεί ο σταθμός, ως προς την παραγωγικότητά της (Γ.Γ.Υ.Π. ή μη), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. 168040/3.9.2010 απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Υ.Π.Α.Τ.) και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Υ.Π.Ε.Κ.Α.) «*Καθορισμός κριτηρίων με τα οποία διαβαθμίζεται η αγροτική γη σε ποιότητες και κατατάσσεται σε κατηγορίες*

² Ημερομηνία δημοσίευσης της Απόφασης Α.Υ./Φ1/οικ.19598/11.10.2010 της Υπουργού Π.Ε.Κ.Α. «*Απόφαση για την επιδιωκόμενη αναλογία εγκατεστημένης ισχύος και την κατανομή της στο χρόνο μεταξύ των διάφορων τεχνολογιών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας*» (ΦΕΚ Β' 1630)

παραγωγικότητας.” (ΦΕΚ Β'1528), (Η βεβαίωση χαρακτηρισμού εκδίδεται από την αρμόδια Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης σε συνέχεια γνωμοδότησης των Νομαρχιακών Επιτροπών Χωροταξίας και Περιβάλλοντος (Ν.Ε.Χ.Ω.Π.)), συνοδευόμενο από

2. **Υπεύθυνες δηλώσεις**³ του ενδιαφερόμενου και του αρμόδιου διπλωματούχου μηχανικού ή μελετητή κατόχου πτυχίου περιβαλλοντικών μελετών κατηγορίας 27, στις οποίες θα δηλώνεται ότι, η έκταση δεν έχει χαρακτηριστεί ως Γ.Γ.Υ.Π. μέσω εγκεκριμένου Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Γ.Π.Σ.) ή Σχεδίου Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) του ν.2508/1997 (ΦΕΚ Α' 124), ή Σχεδίου Ζωνών Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του άρθρου 29 του ν.1337/1983 (ΦΕΚ Α' 33) ή εφόσον αυτό συμβαίνει, ότι τα ανωτέρω σχέδια επιτρέπουν την εγκατάσταση.

Οι αρμόδιες Διευθύνσεις Αγροτικής Ανάπτυξης ελέγχουν κατά την έκδοση των βεβαιώσεων χαρακτηρισμού την ορθότητα του περιεχομένου των ανωτέρω Υπεύθυνων Δηλώσεων. Για την παροχή στοιχείων και πληροφοριών σχετικά με τα σχέδια χρήσεων γης αρμόδιες είναι οι οικείες Διευθύνσεις Περιβάλλοντος ή οι Πολεοδομικές Υπηρεσίες.

Επισημαίνεται ότι, βάσει του άρθρου 56, παρ. 6.α) του ν.2637/1998 όπως ισχύει μετά την ψήφιση του ν.3851/2010, απαγορεύεται η εγκατάσταση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. σε αγροτεμάχια της Αττικής που έχουν χαρακτηριστεί ως Γ.Γ.Υ.Π., καθώς και σε περιοχές της Επικράτειας που έχουν καθοριστεί ως Γ.Γ.Υ.Π. μέσω εγκεκριμένου Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Γ.Π.Σ.) ή Σχεδίου Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) του ν.2508/1997 (ΦΕΚ Α' 124), ή Σχεδίου Ζωνών Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του άρθρου 29 του ν.1337/1983 (ΦΕΚ Α' 33) εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά σε αυτά.

Επίσης, σημειώνεται ότι οι οικείες Διευθύνσεις Αγροτικής Ανάπτυξης δεν προβαίνουν σε έκδοση βεβαίωσης χαρακτηρισμού γης στην περίπτωση εκτάσεων που έχουν καθοριστεί μέσω εγκεκριμένου Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Γ.Π.Σ.) ή Σχεδίου Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) του ν.2508/1997 (ΦΕΚ Α' 124), ή Σχεδίου Ζωνών Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του άρθρου 29 του ν.1337/1983 (ΦΕΚ Α' 33).

Η βεβαίωση χαρακτηρισμού γης εκδίδεται, κατά τα ανωτέρω, από τις οικείες Διευθύνσεις Αγροτικής Ανάπτυξης εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι ημερολογιακών (20) ημερών από την ημερομηνία υποβολής των ως άνω αναφερόμενων δικαιολογητικών (1 και 2). Οι Διευθύνσεις Αγροτικής Ανάπτυξης εξετάζουν τα ανωτέρω δικαιολογητικά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1. Ο έλεγχος αυτός δεν αποτελεί λόγο παράτασης της αποκλειστικής προθεσμίας των είκοσι (20) ημερών, εντός των οποίων χορηγείται η βεβαίωση.

³ Σημειώνεται ότι, όπου στο κείμενο απαιτείται η υποβολή υπεύθυνων δηλώσεων και δεν γίνεται ρητή αναφορά στις συνέπειες του άρθρου 22 του ν.3468/2006, σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι, το περιεχόμενό τους δεν είναι αληθές, πέραν των προβλεπόμενων συνεπειών εκ του λόγου αυτού, επιβάλλονται και τυχόν άλλες προβλεπόμενες κυρώσεις σε σχετικές κείμενες διατάξεις.

Ειδικά, για τα αιτήματα που υποβλήθηκαν από επαγγελματίες αγρότες, ισχύος έως 100kW σε εκτάσεις ιδιοκτησίας τους, μέχρι τις 11.10.2010 και για τα οποία εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας των 20 ημερών, δεν έχει καταστεί δυνατή η έκδοση της εν λόγω βεβαίωσης, η οικεία Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης εκδίδει βεβαίωση παρέλευσης της ανωτέρω προθεσμίας και διαβιβάζει το φάκελο στην αρμόδια Πολεοδομική Υπηρεσία. Στην περίπτωση αυτή η γη αντιμετωπίζεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα για τη Γ.Γ.Υ.Π. Η αναφερόμενη βεβαίωση προσκομίζεται στη θέση της βεβαίωσης χαρακτηρισμού γης ως Γ.Γ.Υ.Π. και μαζί με τα υπόλοιπα απαιτούμενα δικαιολογητικά, αρκεί για την έκδοση της Έγκρισης Εργασιών Δόμησης Μικρής Κλίμακας.

Β. Έκδοση άδειας για το επιτρεπτό της εγκατάστασης Φ/Β σταθμών σε Γ.Γ.Υ.Π. (αφορά μόνο περιπτώσεις χαρακτηρισμού της γης ως Γ.Γ.Υ.Π.)

Υπεύθυνες για την έκδοση άδειας για το επιτρεπτό της εγκατάστασης Φ/Β σταθμών σε Γ.Γ.Υ.Π., σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 56, παρ. 6.α), εδάφιο έκτο του ν.2637/1998 (κάλυψη 1%), όπως ισχύει, είναι οι οικείες Διευθύνσεις Αγροτικής Ανάπτυξης, στις οποίες ο ενδιαφερόμενος καλείται να υποβάλει σχετική αίτηση συνοδευόμενη από της βεβαίωση χαρακτηρισμού της γης ως Γ.Γ.Υ.Π. ή τη βεβαίωση παρέλευσης, όπως περιγράφεται στο στάδιο Α.

Η οικεία Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης θα αντλεί τα απαιτούμενα στοιχεία για τον υπολογισμό της καλυφθείσας έκτασης ανά νομό σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 56, παρ. 6.α), εδάφιο έκτο, του ν.2637/1998 (κάλυψη 1%) όπως ισχύει, από τον Πίνακα που καταρτίζει και αναρτά στην ιστοσελίδα της η Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Επενδυτών για έργα Α.Π.Ε. του Υ.Π.Ε.Κ.Α. (www.ypreka.gr: Ενέργεια-Υπηρεσία ΑΠΕ-Ενημέρωση Επενδυτών-Εκτίμηση περιθωρίου εγκατάστασης ΦΒ σε γεωργική γη). Ο παραπάνω πίνακας, δύναται να προσκομίζεται στη Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης από τον αιτούντα.

Στο σώμα της ανωτέρω άδειας περιλαμβάνεται, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 8 παρ. 7 του ν.3468/2006, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 3 παρ.2 του ν.3851/2010, όρος, σύμφωνα με τον οποίο υλοποιούνται τα έργα αποξήλωσης στην περίπτωση εγκατάστασης Φ/Β σταθμών σε Γ.Γ.Υ.Π. Σε περίπτωση που κατά τη χορήγηση της ανωτέρω άδειας για Φ/Β σταθμούς έχει εκδοθεί η προβλεπόμενη στο άρθρο 56, παρ. 6.α), εδάφιο ένατο του ν.2637/1998, όπως ισχύει, Κοινή Υπουργική Απόφαση, τότε η άδεια για το επιτρεπτό της εγκατάστασης Φ/Β σταθμών σε Γ.Γ.Υ.Π., περιλαμβάνει τους όρους που προβλέπονται σε αυτή την Κ.Υ.Α.

Διευκρινίζεται ότι η ανωτέρω άδεια προβλέπεται μόνο για την εγκατάσταση Φ/Β σταθμών σε Γ.Γ.Υ.Π. κατά τα ρητώς οριζόμενα στο άρθρο 56, παρ. 6.α), του ν.2637/1998 και χορηγείται μόνο αν πληρούται η προϋπόθεση του έκτου εδαφίου της παραγράφου αυτής (κάλυψη 1%).

Η εγκατάσταση των σταθμών Α.Π.Ε. των λοιπών τεχνολογιών, όπως και των απαιτούμενων έργων σύνδεσης σταθμού Α.Π.Ε. οποιασδήποτε τεχνολογίας με το Σύστημα ή το Δίκτυο σε Γ.Γ.Υ.Π., επιτρέπεται, χωρίς τη χορήγηση της ανωτέρω ιδιαίτερης άδειας, σε όλη την Επικράτεια με εξαίρεση τις περιοχές που περιλαμβάνονται στο τέταρτο εδάφιο της παρ. 6.α) του άρθρου 56 του ν.2637/1998 όπως ισχύει (Αττική κ.λπ.) στις οποίες απαγορεύεται η εγκατάσταση Φ/Β συστημάτων.

Μετά το πέρας της αξιοποίησης των σταθμών Α.Π.Ε. για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται να προβεί σε έργα αποξήλωσης του εξοπλισμού και αποκατάστασης του αγροτεμαχίου. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι δεν πληρούνται οι σχετικοί όροι, επιβάλλονται οι προβλεπόμενες από το άρθρο 22 του ν.3468/2006 όπως ισχύει κυρώσεις, καθώς και άλλες τυχόν προβλεπόμενες κυρώσεις στις σχετικές κείμενες διατάξεις.

Γ. Περιβαλλοντική αδειοδότηση

Γ.1 Απαλλαγή από την υποχρέωση για έκδοση απόφασης Ε.Π.Ο.

Σε περίπτωση απαλλαγής του προς εγκατάσταση σταθμού από την υποχρέωση έκδοσης Ε.Π.Ο. κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 8, παρ. 13 του ν.3468/2006, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.3851/2010, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει στην οικεία **Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωροταξίας (ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ.)**:

1. **Αίτημα** για τη χορήγηση βεβαίωσης απαλλαγής από την έκδοση απόφασης Ε.Π.Ο.
2. **Υπεύθυνες δηλώσεις** του ενδιαφερόμενου και του αρμόδιου διπλωματούχου μηχανικού ή μελετητή κατόχου πτυχίου περιβαλλοντικών μελετών κατηγορίας 27, με το εξής περιεχόμενο:

«Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρου 8, παρ. 13 του ν.3468/2006, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, δηλώνω υπεύθυνα ότι:

(α) σε ακτίνα 150μ. από τις κορυφές του πολυγώνου του σκοπούμενου σταθμού δεν υφίστανται άλλοι σταθμοί της ίδιας τεχνολογίας για τους οποίους έχει εκδοθεί άδεια παραγωγής ή απόφαση Ε.Π.Ο. ή προσφορά σύνδεσης, ή, εάν υφίστανται, η ισχύς του συνόλου των σταθμών, συμπεριλαμβανομένου του υποβαλλόμενου αιτήματος, δεν υπερβαίνει τα ...kW⁴. Η δήλωσή μου αυτή γίνεται με βάση δημοσιοποιημένα στοιχεία ή ίδια προφανή γνώση μου.

(β) Η έκταση στην οποία πρόκειται να εγκατασταθεί ο σταθμός Α.Π.Ε. δεν βρίσκεται σε οριοθετημένη περιοχή του δικτύου Natura 2000, σύμφωνα με τον χάρτη Natura 2000 Map Viewer ο οποίος είναι διαθέσιμος στον διαδικτυακό τόπο του Υπουργείου Π.Ε.Κ.Α.⁵, ή σε παράκτια ζώνη που απέχει λιγότερο από εκατό (100) μέτρα από την οριογραμμή του αιγιαλού, εκτός βραχονησίδων.»

Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι, το περιεχόμενο της υπεύθυνης δήλωσης δεν είναι αληθές, πέραν των προβλεπόμενων συνεπειών εκ του λόγου αυτού, επιβάλλονται και οι προβλεπόμενες από το άρθρο 22 του ν.3468/2006 κυρώσεις, καθώς και άλλες τυχόν προβλεπόμενες κυρώσεις στις σχετικές κείμενες διατάξεις.

⁴ Αναγράφεται το μέγεθος ισχύος σύμφωνα με τα καθοριζόμενα όρια στο άρθρο 8 παρ. 13 του ν. 3468/2006, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 3 παρ.2 του ν.3851/2010.

⁵ <http://natura2000.eea.europa.eu/>.

3. **Τεχνική περιγραφή της εγκατάστασης.**
4. **Απόσπασμα Πινακίδας ΓΥΣ κλίμακας 1:5.000 με προσαρτημένο τοπογραφικό διάγραμμα**, όπου φαίνεται το πολύγωνο του σκοπούμενου σταθμού με γεωγραφικές συντεταγμένες στο Ελληνικό σύστημα αναφοράς ΕΓΣΑ87, καθώς και οι συντεταγμένες των γηπέδων εγκατάστασης ήδη εγκατεστημένων σταθμών της ίδιας τεχνολογίας σε ακτίνα 150μ. από τις κορυφές του πολυγώνου του αιτούμενου σταθμού και η ισχύς των σταθμών αυτών σε kW. Εφόσον υπάρχουν δημοσιοποιημένα στοιχεία συντεταγμένων (διαδικτυακοί τόποι αρμόδιων φορέων, Υπηρεσίας Εξυπηρέτησης Επενδυτών για έργα Α.Π.Ε. του Υ.Π.Ε.Κ.Α., Δ.Ε.Η., Δ.Ε.Σ.Μ.Η.Ε., Ρ.Α.Ε.) ή προφανής γνώση του ενδιαφερόμενου ή του αρμόδιου μελετητή για σταθμούς για τους οποίους έχει εκδοθεί άδεια παραγωγής ή απόφαση Ε.Π.Ο. ή δεσμευτική προσφορά σύνδεσης, στο ίδιο διάγραμμα θα αποτυπώνονται και οι σταθμοί αυτοί, εφόσον η εγκατάστασή τους προβλέπεται να γίνει σε ακτίνα 150μ. από τις κορυφές του πολυγώνου του αιτούμενου σταθμού. **Το ανωτέρω τοπογραφικό διάγραμμα σφραγίζεται από την οικεία ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ. και συνοδεύει εφεξής τη βεβαίωση απαλλαγής.**

Η ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ., ως αρμόδια περιβαλλοντική αρχή της οικείας Περιφέρειας, προκειμένου να χορηγήσει τη σχετική **βεβαίωση απαλλαγής** εξετάζει τα ανωτέρω δικαιολογητικά σύμφωνα με το άρθρο 8, παρ. 13 του ν.3468/2006 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3, παρ. 2 του ν.3851/2010. Ο έλεγχος αυτός δεν αποτελεί λόγο παράτασης της αποκλειστικής προθεσμίας των είκοσι (20) ημερολογιακών ημερών, εντός των οποίων χορηγείται η σχετική βεβαίωση.

Σε περίπτωση που, εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας των 20 ημερών, δεν καταστεί δυνατή η έκδοση της εν λόγω βεβαίωσης, η ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ. μπορεί να εκδίδει **βεβαίωση παρέλευσης** της ανωτέρω **προθεσμίας** κατόπιν αιτήματος του υποψήφιου παραγωγού, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητική Διαδικασίας (Κ.Δ.Δ.).

Σε περίπτωση που η ανωτέρω αποκλειστική **προθεσμία παρέλθει άπρακτη, η βεβαίωση απαλλαγής θεωρείται χορηγηθείσα** και η αδειοδότηση προχωρά με την προσκόμιση από τον ενδιαφερόμενο αιτούντα κατά τα επόμενα στάδια, της πρωτοκολλημένης αίτησής του στην αρμόδια ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ. (ο αριθμός πρωτοκόλλου της αίτησης αποδεικνύει την παρέλευση τη προθεσμίας είκοσι ημερών από την ημερομηνία κατάθεσης) συνοδευόμενη από Υπεύθυνη Δήλωσή του ότι **δεν έχει λάβει** εν τω μεταξύ **αρνητική απάντηση** επί του αιτήματός του **για χορήγηση βεβαίωσης απαλλαγής** από την έκδοση απόφασης Ε.Π.Ο. από την αρμόδια ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ.

Γ.2 Υποχρέωση για έκδοση απόφασης Ε.Π.Ο.

Σε περίπτωση έκδοσης απόφασης Ε.Π.Ο. ακολουθείται η διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης σύμφωνα με τις Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις 104247/25.5.2006 και 104248/25.5.2006 (ΦΕΚ Β' 663), όπως ισχύουν εφαρμοζόμενες αναλόγως κατά τις διατάξεις του ν.3468/2006, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και των λοιπών διατάξεων του ν. 3851/2010, με σχετική αίτηση **στην αρμόδια Περιβαλλοντική Αρχή.**

Επιπλέον, προσκομίζεται, η **άδεια για το επιτρεπτό της εγκατάστασης Φ/Β σταθμών σε Γ.Γ.Υ.Π.** του σταδίου Β ή, εφόσον πρόκειται για Φ/Β σταθμούς που δεν εγκαθίστανται σε Γ.Γ.Υ.Π., η **βεβαίωση χαρακτηρισμού της γης** του σταδίου Α.

Στο σώμα της Απόφασης Ε.Π.Ο. κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 8 παρ. 7 του ν.3468/2006, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 3 παρ.2 του ν.3851/2010, περιλαμβάνεται όρος σύμφωνα με τον οποίο υλοποιούνται τα έργα αποξήλωσης στην περίπτωση εγκατάστασης σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. σε Γ.Γ.Υ.Π.

Δ. Έγκριση εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας

Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει **στην αρμόδια Πολεοδομική Υπηρεσία αίτημα** για Έγκριση Εργασιών Δόμησης Μικρής Κλίμακας με απαιτούμενα δικαιολογητικά τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. 5219/3.2.2004 απόφαση της Υφυπουργού Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων "Καθορισμός εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας για τις οποίες αντί της έκδοσης άδειας δόμησης απαιτείται Έγκριση Εργασιών. Διαδικασία έγκρισης και απαιτούμενα δικαιολογητικά" (ΦΕΚ Δ' 114), όπως ισχύει.

Ειδικά στην περίπτωση **εγκατάστασης Φ/Β σταθμού ισχύος μέχρι 100kW**, υποβάλλονται **μαζί** με την **αίτηση** για έκδοση Έγκρισης εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας τα ακόλουθα δικαιολογητικά (σε αντικατάσταση αυτών της προηγούμενης παραγράφου):

1. **Τεχνική περιγραφή της εγκατάστασης** (όμοια με αυτή του σταδίου Γ.1)
2. **Τοπογραφικό διάγραμμα** (μπορεί να είναι το ίδιο με αυτό του σταδίου Γ.1) **και διάγραμμα κάλυψης** όπου φαίνεται η θέση εγκατάστασης του σχετικού εξοπλισμού και τυχόν άλλες εγκαταστάσεις Φ/Β συστημάτων στο ίδιο οικόπεδο
3. **Υπεύθυνη δήλωση** του ενδιαφερόμενου με το ακόλουθο περιεχόμενο:
«Δηλώνω υπεύθυνα ότι ο αιτούμενος σταθμός δεν χωροθετείται σε δάσος ή σε δασική έκταση, σε ρέμα, στον αιγιαλό ή την παραλία, σε καθορισμένο αρχαιολογικό χώρο ή σε περιοχή απολύτου προστασίας της φύσης.»
Σε περίπτωση που κάποιες από τις ανωτέρω προϋποθέσεις δεν ισχύουν, πρέπει να προσκομίζεται έγκριση της αρμόδιας αρχής (π.χ. αν η έκταση είναι δασική πρέπει να προσκομίζεται έγκριση επέμβασης).
4. **Έγκριση της αρμόδιας αρχαιολογικής Υπηρεσίας, εφόσον απαιτείται.**
5. **Αποδεικτικό κοινοποίησης** του αντιγράφου της παραπάνω υπεύθυνης δήλωσης και του τοπογραφικού σχεδίου στις κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες (δασαρχείο, Κτηματική Υπηρεσία ή/και κατά περίπτωση άλλη αρμόδια υπηρεσία), καθώς και στην Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Επενδυτών για έργα Α.Π.Ε. του Υ.Π.Ε.Κ.Α.
6. **Έγκριση της Επιτροπής Πολεοδομικού και Αρχιτεκτονικού Ελέγχου** (Ε.Π.Α.Ε.), στην περίπτωση που ζητηθεί από την Πολεοδομική Υπηρεσία, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Σε όλες τις περιπτώσεις σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε., η ισχύς των οποίων δεν υπερβαίνει τα όρια των εξαιρούμενων από την υποχρέωση έκδοσης Ε.Π.Ο. του άρθρου 8, παρ. 13, του ν.3468/2006 όπως ισχύει, προσκομίζονται για την έκδοση της Έγκρισης εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας, επιπλέον των ανωτέρω δικαιολογητικών, η **βεβαίωση χαρακτηρισμού της γης** του σταδίου Α και, ειδικά για Φ/Β σταθμούς σε Γ.Γ.Υ.Π., η **άδεια για το επιτρεπτό της εγκατάστασης Φ/Β σταθμών σε Γ.Γ.Υ.Π.** του σταδίου Β.

Για τους σταθμούς της προηγούμενης παραγράφου, στο σώμα της Έγκρισης Εργασιών Μικρής Κλίμακας κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 8 παρ. 7 του ν.3468/2006, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 3 παρ.2 του ν.3851/2010, περιλαμβάνεται όρος σύμφωνα με τον οποίο υλοποιούνται τα έργα αποξήλωσης στην περίπτωση εγκατάστασης σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. σε Γ.Γ.Υ.Π.

Για τα αιτήματα που υποβλήθηκαν από επαγγελματίες αγρότες, ισχύος έως 100kW σε εκτάσεις ιδιοκτησίας τους μέχρι τις 11.10.2010, η βεβαίωση χαρακτηρισμού της γης του σταδίου Α μπορεί να υποκαθίσταται από τη βεβαίωση παρέλευσης της σχετικής προθεσμίας και να αντιμετωπίζεται η γη σύμφωνα με τα προβλεπόμενα για τη Γ.Γ.Υ.Π.

Η Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Επενδυτών για έργα Α.Π.Ε. του Υ.Π.Ε.Κ.Α. μπορεί να διενεργεί αυτεπαγγέλτως ελέγχους σχετικούς με τον τόπο εγκατάστασης των Φ/Β σταθμών εντός είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτήν της υπεύθυνης δήλωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 3 της υπ' αριθμ. 5219/3.2.2004 Υπουργικής Απόφασης, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Για τον σκοπό αυτό μπορεί να απευθύνει στις κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες σχετικά ερωτήματα. Τα αποτελέσματα του ελέγχου αυτού τα κοινοποιεί στην αρμόδια για την έγκριση Πολεοδομική Υπηρεσία. Μετά την παρέλευση του χρονικού αυτού διαστήματος δύναται να διενεργεί ελέγχους δειγματοληπτικά.

Το αποδεικτικό κοινοποίησης που χορηγείται στον ενδιαφερόμενο από τις αρμόδιες Υπηρεσίες σε συνέχεια της κοινοποίησης αντιγράφου της υπεύθυνης δήλωσης του σε αυτές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 3 της υπ' αριθμ. 5219/3.2.2004 Υπουργικής Απόφασης, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, σε καμία περίπτωση δεν επέχει θέση συναίνεσης των Υπηρεσιών αυτών στα δηλούμενα. Οι Υπηρεσίες ελέγχουν το περιεχόμενο των υπεύθυνων δηλώσεων και προβαίνουν στις νόμιμες ενέργειες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, χωρίς οι έλεγχοι αυτοί να καθυστερούν την έκδοση του αποδεικτικού κοινοποίησης ή την έκδοση εργασιών μικρής κλίμακας από την αρμόδια Πολεοδομική Υπηρεσία.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Βάσει του άρθρου 2, παρ. 4 του ν.2244/1994 (ΦΕΚ Α'168), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2, παρ. 6 του ν.2941/2001 (ΦΕΚ Α'201), δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση έκδοσης οικοδομικής άδειας πάσης φύσεως δομικές κατασκευές, π.χ. η θεμελίωση των πύργων ανεμογεννητριών, καθώς και των βάσεων στήριξης των φωτοβολταϊκών στοιχείων, όπου αυτή απαιτείται. Στην έγκριση εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας εμπίπτουν και οι περιπτώσεις χρήσης προκατασκευασμένων οικίσκων, εφ' όσον δεν απαιτούνται έργα θεμελίωσης και έχουν αποκλειστικό σκοπό τη στέγαση λειτουργικού εξοπλισμού (συσκευές ελέγχου λειτουργίας, μετασχηματιστές, κλπ) Φ/Β και αιολικών σταθμών.

Ε. Έκδοση προσφοράς σύνδεσης

Για τους σταθμούς που δεν εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στο ν.3851/2010 και τις σχετικές αποφάσεις.

Για τους σταθμούς που εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτημα **στον αρμόδιο Διαχειριστή** (εν προκειμένω στην αρμόδια υπηρεσία της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού – Δ.Ε.Η.) για έκδοση Προσφοράς Σύνδεσης, με βάση το αντίστοιχο πρότυπο έντυπο αίτησης της Δ.Ε.Η. Η περιγραφή των δικαιολογητικών που συνοδεύουν την αίτηση, καθώς και οι αρμόδιες κατά περίπτωση τοπικές ή κεντρικές υπηρεσίες ανάλογα με την ισχύ του σταθμού είναι αναρτημένα στον δικτυακό τόπο του Διαχειριστή (Δ.Ε.Η.).

Σημειώνεται ότι η συναίνεση των συνιδιοκτητών για τη χρήση του εδάφους προκειμένου για την εγκατάσταση σταθμού ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. σε περίπτωση συνιδιοκτησίας, αποδεικνύεται με την προσκόμιση ιδιωτικού εγγράφου με θεώρηση του γνησίου των υπογραφών.

Τα ανωτέρω αφορούν σε αιτήματα που υποβάλλονται σε περιοχές όπου δεν έχει διαπιστωθεί ήδη κορεσμός τοπικών δικτύων.

Η προτεραιότητα των επαγγελματιών αγροτών στην εξέταση των υποβαλλόμενων αιτημάτων κατοχυρώνεται με ξεχωριστή αριθμοδότηση.

ΣΤ. Έκδοση οριστικής και δεσμευτικής Προσφοράς Σύνδεσης

Προκειμένου να εκδοθεί η οριστική και δεσμευτική Προσφορά Σύνδεσης, απαιτείται η προσκόμιση **στον αρμόδιο Διαχειριστή:**

- α) της **απόφασης Ε.Π.Ο.** του σταθμού ή
- β) της **βεβαίωσης απαλλαγής** από Ε.Π.Ο. είτε της **βεβαίωσης παρέλευσης** του σταδίου Γ1 ή σε περίπτωση μη έκδοσης αυτών την πρωτοκολλημένη αίτηση του ενδιαφερόμενου στην αρμόδια ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ. (ο αριθμός πρωτοκόλλου της αίτησης αποδεικνύει την παρέλευση τη προθεσμίας είκοσι ημερών από την ημερομηνία κατάθεσης) συνοδευόμενη από Υπεύθυνη Δήλωσή του ότι **δεν έχει λάβει** εν τω μεταξύ **αρνητική απάντηση** επί του αιτήματός του **για χορήγηση βεβαίωσης απαλλαγής** από την έκδοση απόφασης Ε.Π.Ο. από την αρμόδια ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ.

Ζ. Σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης

Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει **αίτημα για σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης** στον αρμόδιο Διαχειριστή με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που αυτός ορίζει.

Η. Σύναψη Σύμβασης Πώλησης και Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας

Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει **στον αρμόδιο Διαχειριστή αίτημα για σύναψη Σύμβασης Πώλησης και Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας**, με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που αυτός ορίζει.

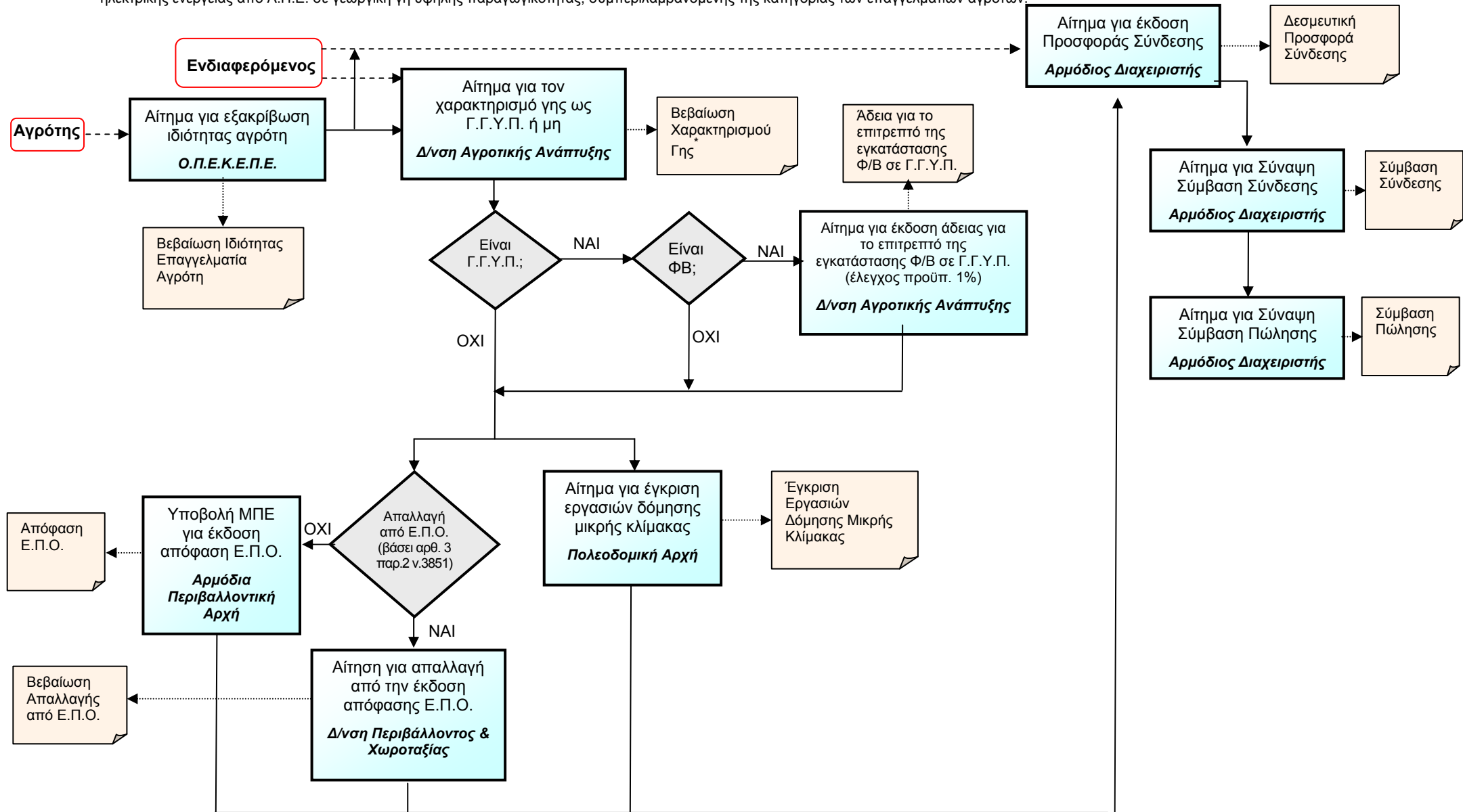
Στις Συμβάσεις Πώλησης που συνάπτονται με τον αρμόδιο Διαχειριστή και οι οποίες κοινοποιούνται στην Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Επενδυτών για έργα Α.Π.Ε. του Υ.Π.Ε.Κ.Α. αναγράφονται εφεξής οι συντεταγμένες των κορυφών του πολυγώνου στο οποίο πρόκειται να εγκατασταθεί ο σταθμός.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Στις περιπτώσεις σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. που εγκαθίστανται εντός οργανωμένων υποδοχέων βιομηχανικών δραστηριοτήτων και συνεπώς εξαιρούνται από την υποχρέωση έκδοσης απόφασης Ε.Π.Ο. αλλά και βεβαίωσης απαλλαγής από την υποχρέωση αυτή, οι υποψήφιοι παραγωγοί οφείλουν να προσκομίσουν στον αρμόδιο Διαχειριστή **τοπογραφικό διάγραμμα από το οποίο θα προκύπτει ότι η εν λόγω εγκατάσταση εμπίπτει στα όρια οργανωμένου υποδοχέα βιομηχανικών δραστηριοτήτων.**

**Η Υπουργός Περιβάλλοντος,
Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής**

Κωνσταντίνα Μπιρμπίλη

Σχεδιάγραμμα χρονικής αλληλουχίας των επιμέρους σταδίων της Εγκυκλίου: Εφαρμογή των διατάξεων του ν.3851/2010 σχετικών με την εξέταση αιτημάτων για την εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. σε γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας, συμπεριλαμβανομένης της κατηγορίας των επαγγελματιών αγροτών.

* Ειδικά, για τα αιτήματα που υποβλήθηκαν από επαγγελματίες αγρότες, για τα οποία εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας των 20 ημερών, δεν έχει καταστεί δυνατή η έκδοση της εν λόγω βεβαίωσης, η οικεία Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης εκδίδει βεβαίωση παρέλευσης της ανωτέρω προθεσμίας.

Σχεδιάγραμμα χρονικής αλληλουχίας των επιμέρους σταδίων της Εγκυκλίου: Εφαρμογή των διατάξεων του ν.3851/2010 σχετικών με την εξέταση αιτημάτων για την εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. σε γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας, συμπεριλαμβανομένης της κατηγορίας των επαγγελματιών αγροτών.

Στάδια	Δικαιολογητικά	Υπηρεσία Υποβολής Δικαιολογητικών	Χορηγούμενο Έγγραφο
Α. Χαρακτηρισμός Γεωργικής Γης	<ol style="list-style-type: none"> Αίτημα για τον χαρακτηρισμό γης ως Γ.Γ.Υ.Π. ή μη Υπεύθυνες Δηλώσεις ότι η έκταση δεν έχει χαρακτηριστεί ως Γ.Γ.Υ.Π. μέσω Γ.Π.Σ. ή Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. ή Ζ.Ο.Ε. 	Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης	Βεβαίωση Χαρακτηρισμού Γης*
Β. Έκδοση Άδειας για το επιτρεπτό της εγκατάστασης Φ/Β σε Γ.Γ.Υ.Π. (κάλυψη 1%), (αφορά μόνο περιπτώσεις εγκατάστασης Φ/Β και μόνο σε Γ.Γ.Υ.Π.)	<ol style="list-style-type: none"> Αίτηση Βεβαίωση χαρακτηρισμού Γης ως Γ.Γ.Υ.Π. 	Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης	Άδεια για το επιτρεπτό της εγκατάστασης Φ/Β σε Γ.Γ.Υ.Π.
Γ. Περιβαλλοντική Αδειοδότηση			
Γ.1 Απαλλαγή από την υποχρέωση έκδοσης Απόφασης Ε.Π.Ο.	<ol style="list-style-type: none"> Αίτημα Υπεύθυνες Δηλώσεις Τεχνική περιγραφή της εγκατάστασης Απόσπασμα Πινακίδας ΓΥΣ κλίμακας 1:5000 με προσαρτημένο τοπογραφικό διάγραμμα που σφραγίζεται από την Υπηρεσία 	ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ της Περιφέρειας	Βεβαίωση Απαλλαγής από Ε.Π.Ο
Γ.2 Υποχρέωση για έκδοση Απόφασης Ε.Π.Ο.	<p>Περιβαλλοντική Αδειοδότηση σύμφωνα με τους ν.34682/006 και 3851/2010 και τις ΚΥΑ 104247/25.05.2006 και 104248/25.05.2006 αναλόγως εφαρμοζόμενες</p> <p>Επιπλέον, για Φ/Β σταθμούς:</p> <p>Άδεια για το επιτρεπτό της εγκατάστασης Φ/Β (σε περίπτωση Γ.Γ.Υ.Π.) ή Χαρακτηρισμός Γης (σε περίπτωση μη Γ.Γ.Υ.Π.)</p>	Αρμόδια Περιβαλλοντική Αρχή	Απόφαση Ε.Π.Ο.

*Ειδικά, για τα αιτήματα που υποβλήθηκαν από επαγγελματίες αγρότες, για τα οποία εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας των 20 ημερών, δεν έχει καταστεί δυνατή η έκδοση της εν λόγω βεβαίωσης, η οικεία Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης εκδίδει βεβαίωση παρέλευσης της ανωτέρω προθεσμίας.

Σχεδιάγραμμα χρονικής αλληλουχίας των επιμέρους σταδίων της Εγκυκλίου: Εφαρμογή των διατάξεων του ν.3851/2010 σχετικών με την εξέταση αιτημάτων για την εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. σε γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας, συμπεριλαμβανομένης της κατηγορίας των επαγγελματιών αγροτών.

Στάδια	Δικαιολογητικά	Υπηρεσία Υποβολής Δικαιολογητικών	Χορηγούμενο Έγγραφο
Δ. Έγκριση Εργασιών Δόμησης Μικρής Κλίμακας	Αίτημα συνοδευόμενο από δικαιολογητικά οριζόμενα στην Απόφαση 5219/3.2.2004, όπως ισχύει Για Φ/Β σταθμούς μέχρι 100KW: 1. Αίτημα 2. Τεχνική περιγραφή εγκατάστασης 3. Τοπογραφικό διάγραμμα κλίμακας 1:5.000 και διάγραμμα κάλυψης 4. Υπεύθυνη Δήλωση 5. Αποδεικτικό Κοινοποίησης 6. Έγκριση αρμόδιας αρχαιολογικής Υπηρεσίας 7. Έγκριση από Ε.Π.Α.Ε. όπου απαιτείται Επιπλέον, για τα έργα των οποίων η ισχύς δεν υπερβαίνει τα όρια των εξαιρούμενων από την υποχρέωση έκδοσης Ε.Π.Ο 8. Βεβαίωση Χαρακτηρισμού Γης 9. Άδεια για το επιτρεπτό της εγκατάστασης Φ/Β (σε περίπτωση Γ.Γ.Υ.Π.)	Πολεοδομική Υπηρεσία	Έγκριση Εργασιών Δόμησης Μικρής Κλίμακας
Ε. Έκδοση Προσφοράς Σύνδεσης	Συμπληρωμένο έντυπο συνοδευόμενο από τα απαραίτητα δικαιολογητικά	Αρμόδιος Διαχειριστής	Προσφορά Σύνδεσης
ΣΤ. Έκδοση Οριστικής και Δεσμευτικής Προσφοράς Σύνδεσης	Βεβαίωση Απαλλαγής από Ε.Π.Ο. (για απαλλασσόμενους σταθμούς) ή Απόφαση Ε.Π.Ο. (για μη απαλλασσόμενους σταθμούς)	Αρμόδιος Διαχειριστής	Δεσμευτική Προσφορά Σύνδεσης
Ζ. Σύμβαση Σύνδεσης	Αίτημα συνοδευόμενο από τα δικαιολογητικά που ορίζει ο Διαχειριστής	Αρμόδιος Διαχειριστής	Σύμβαση Σύνδεσης
Η. Σύμβαση Πώλησης και Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας	Αίτημα συνοδευόμενο από τα δικαιολογητικά που ορίζει ο Διαχειριστής Ειδικά για εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. εντός οργανωμένων υποδοχέων βιομηχανικών δραστηριοτήτων επιπλέον: τοπογραφικό διάγραμμα όπου προκύπτει ότι η εγκατάσταση εμπίπτει στα όρια οργανωμένου υποδοχέα βιομηχανικών δραστηριοτήτων	Αρμόδιος Διαχειριστής	Σύμβαση Πώλησης